

Universitätsbibliothek Paderborn

... Pars Difficultatum Propositarum Eximio D. Martino Henrico De Swaen in Universitate Lovaniensi S. T. Doctori

Complectens 1. Justam defensionem adversus Libellum supplicem eximii Domini De Swaen, & eruditissimi Domini Melis. 2. Instaurationem priorum difficultatum cum Libello supplice Alumnorum Collegii Alticollensis ad Exim: suum Præsidem. 3. Æquam & facilem pacis conditionem

Fontaine, Jacques

Coloniæ Agrippinæ, [1692]

§. 6. Executio Promotoris de manifesta injustitia convincitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39122

*Executio Promotoris de manifesta
injustitia convincitur.*

Superest ut aliquid dicam de illo opere tenebrarum, cum die II hujus mensis Promotor Universitatis sero vespere sub medium decimæ invasit domum Hieronymi Gosyn non minùs miseri Bibliopola, quàm Typographi pauperis. Laborat vir bonus ut, quod diurno opere non satis potest, saltem nocturnum jungendo, uxori & liberis victum tenere non lucretur. Cùm ecce sub medium decimæ irruit in ejus domum Universitatis Promotor supatus Notario & duobus seu satellitibus seu testibus. Emptoris cujusdam verosimiliter eo conducti manibus eripiuntur Libelli duo Didaci de Oropega, alter *Difficultates propositæ*, alter *Epistola Apologetica*: jubetur Typographus etiam tradere Epistolas ejusdem Didaci ad Illustrissimum Internuntium, & si quod aliud repertum fuisset opusculum hoc notatum nomine, procul dubio Promotor æquè ac priora sustulisset. Lustratur Officina, Typographiæ anguli omnes excutiuntur, Libellus, cui titulus *Lettre à*

Monsieur Arnaud & cujus jam parabatur secunda editio, à censore ordinario approbata, etiam aufertur. Ne verò existimes publicum Universitatis Administrum imprudenter processisse aut injustè, tabulas exhibet, quibus Rector Magnificus ad se per Promotorem deferri jubet duorum Libellorum exemplaria, quibus titulus *Difficultates propositæ & Epistola apologetica*. Atqui, inquit Typographus, Epistolæ sex ad Illustrissimum Internuntium tabulis tuis non continentur, quâ igitur potestate, quo jure Epistolas etiam illas tibi vendicas? at ille, quidquid sit de mea potestate, quidquid de jure, tu mihi Epistolas etiam illas cedo illico, aut ego te. Sufficiebat scilicet Promotori nomen Didaci de Oropega adeò quibusdam Lovanientibus infestum, ut Libellus quamvis ad Illustrissimi Archi-Episcopi defensionem, adversus obscuri cujusdam denuntiatoris calumnias conscriptus, Promotori videretur non tolerandus. At saltem, ait Typographus, relinque mihi exemplar quod unicum habeo Epistolæ ad Arnaldum; nam alioquin cessare cogar ab opere, quo mihi meisque victitandum est. Quis mihi præstabit damni compensationem? an non vides Epistolam hanc Gallicam non esse Didaci de Oropega? si
 non

non viderit, non videtur ex defectu luminis excutiisse; nam præter lumen domesticum lucernam ipse tribus candelis, nescio an domi suæ, an in popina, unde recenter tunc exiisse narratur, instruxerat. Si ita est, meo quidem iudicio, præstitisset ad tam illustre facinus paulò minus luminis adducere, sed plusculum sobrietatis. Nulla hominem movebat æquitatis ratio, nullum eum potestatis suæ limitatio morabatur, etiam Epistola illa erepta est, unde Typographus opus interrumpere coactus, incommodo suo, & si ad viri egestatem attenderis, damno non levi. Tenuit hæc Tragedia usque ad horam noctis undecimam summa totius familiæ perturbatione, summo luctu. Postridiè manè Magnificum Rectorem adit Typographus, queritur de injuria, declarat Libellum cui titulus *Difficultates propositæ*, esse ab ordinario approbatum, Epistolam autem, ut vendi publicè possit Approbatione non egere, ut patet ex praxi quotidiana, sed & approbationem habebat Epistola, licet eam non præ se ferret. Ad Epistolas autem Illustrissimo Internuntio scriptas quòd attinet, ostendebat non tantum approbatas eas esse, sed neque comprehendi Libello supplice DD. de Swaen & Melis, neque Mandato Rectoris.

Idem monebat de Libello Gallico *Lettre à Monsieur Arnaud.* Qua propter summâ animi demissione rogabat Magnificum Dominum ut & Libellos sibi restitueret, & juberet refarciri damnum quod opus suum interrumpere coactus patiebatur. Respondet Magnificus, ignorasse se, *Difficultates* ab ordinario approbatas fuisse, existimasse se, ut duo illi viri graves in suo Libello supplice asserabant, tum *difficultates*, tum Epistolam Apologeticam esse Libellos famosos: circa Epistolas ad Illustrissimum Internuntium, uti & circa Epistolam ad Arnaldum, promotorem potestatis suæ limites excessisse. Quare & tu, inquit, Libellum supplicem conscribi mox cura, sententiam non differam. Libellus supplex geminus conscribitur: alter, quo repetatur Exemplar sex Epistolarum ad Illustrissimum, & Epistola Gallica ad D. Arnaldum; prætereà postuletur satisfactio pro damno orto ex cessatione operis: alter, quo repetatur exemplar *Difficultatum propositarum*, & Epistola Apologetica ad Archiepiscopum Sebastianum. Oblatus est uterque Magnifico D. à quo responsum, *communicetur parti*, & circa primum ut deliberet ad contenta hujus intra octiduum ab insinuatione, ad secundum intra Triduum. Typographus litem hanc nimium pro-

tra-

trahendam satis prospiciens, & de hoc ab aliis monitus querebatur de sententiæ dilatione in re tam manifestè injusta: cumque nihil obtineret, neque longioris litis sumptibus par esset, præsertim ubi adversus homines tam potentes agendum foret, præterea cum minus tutum sit pauperi Academico & Typographo, offendere promotorem & DD. à quibus molestiâ subinde potest affici, maximè ubi quis ex factione illa statuitur Academiæ totius supremus Moderator, maluit ad evitandam vexam aliquid de jure suo remittere, & cum adversariis amicè convenire. Dominus de Swaen solvit Promotori pro adhibita opera, redditur Typographo Epistola ad Arnaldum ut pergat in editione secundâ, redduntur emptori, qui pretium Typographo solverat, *Difficultates propositæ*, & *Epistola Apologetica*. Superest exemplar unum Epistolarum ad Internuntium, cujus restitutionem etiam offert Typographo Magnificus Dominus modò asses sex pro Apostilkâ geminâ numerentur; cur enim gratis utrique Libello supplicis Magnificus respondeat, & scripto quidem per Universitatis Secretarium?

Pergit autem Typographus nunc publicè divendere Libellos omnes. Huc tandem omnis adversariorum machinatio & apparatus

tus

tus recidit. *Parturiunt montes nascetur ridiculus mus.*

Si accusationem suam probare potuissent adversarii, si Libellos meos de calumniis convincere, si *Fidei*, si *famæ sue gravissimè*, ut loquuntur, *injuriosos* demonstrare, si etiam non puderet eos tam insulsæ criminationis, & Libelli supplicis viris gravibus, Theologis, & præsidibus parum digni, non destitissent à postulanda opusculorum prohibitione, non paterentur distractionem eorum publicam, & affixis ubique novis programmatis buccinationem.